Wes-Kaapse Regering

Back on Track

Wes-Kaap Onderwysdepartement

REKENINGKUNDE

Graad 12 Kwartaal 1
2026

LEERDER WERKBOEK

FINANSIëLE STATE
SESSIE 1 – 21 FEBRUARIE 2026

AKTIWITEIT 1: JAAREINDAANSUIWERINGS

Vrae en Antwoordblad

	Aansuiwerings en bykomende inligting	**Aansuiwering berekening**	**Rekening(e) geraak in die SVOI**	**Bedrag aangegaan in die SVOI**
Bv.	**Telefoonrekening nie gedurende die huidige finansiële jaar betaal nie, R2 100.**	**23 700 + 2 100 =**	**Telefoon**	**R25 800**
1.	Die voorraadopname op 30 Junie het die volgende getoon: • Handelsvoorraad R369 100 • Verpakkingsmateriaal R2 400			
2.	'n Debiteur is insolvent verklaar. Sy totale uitstaande skuld is R8 500 en 20% hiervan is uit sy insolvente boedel ontvang. Die verskil moet afgeskryf word as oninbaar.			
3.	Pas die voorsiening vir oninbare skulde aan tot R28 500. Identifiseer of die aansuiwering 'n inkomste of 'n uitgawe sal wees.			
4.	Advertensies sluit 'n jaarlikse kontrak van R60 000 in wat op 1 Maart 2025 betaal is.			

<table>
<tr><td>5.</td><td>'n Vakante stoorkamer is verhuur op 1 Julie 2024. Op 1 Mei 2025 is die huur met R2 700 per maand verhoog.
Die huur vir Junie 2025 is nog uitstaande.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>6.</td><td>Die leningstaat wat op 30 Junie 2025 van Leenbank ontvang is, het die volgende aangedui:
<table><tr><td>Saldo aan die begin van die boekjaar</td><td>720 000</td></tr><tr><td>Terugbetalings gedurende finansiële jaar</td><td>161 280</td></tr><tr><td>Rente gekapitaliseer</td><td>?</td></tr><tr><td>Saldo aan die einde van die boekjaar</td><td>576 000</td></tr></table>Bereken die rente wat vir die jaar gekapitaliseer is.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>7.</td><td>Slegs 70% van die jaarlikse ouditfooie is betaal.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>8.</td><td>Voertuie word afgeskryf teen 20% op die verminderde saldo metode. Neem kennis: 'n Nuwe voertuig is op 1 Januarie 2025 vir R800 000 aangekoop.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>9.</td><td>Inkomstebelasting vir die boekjaar is bereken as R504 056. Dit is 28% van die netto wins voor belasting.
Bereken die netto wins na belasting.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>10.</td><td>Die maatskappy het vier direkteure wat dieselfde fooi verdien. Een direkteur het nog nie haar direkteursfooie vir Junie ontvang nie.</td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

VRAAG 2

2.1 Bereken:

2.1.1

Waardevermindering op toerusting op 28 Februarie 2025	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

2.1.2

Kosprys van voertuie op 28 Februarie 2025	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

2.1.3

Waardevermindering op voertuie op 28 Februarie 2025	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**
Waardevermindering op nuwe voertuig	
Waardevermindering op ingeruilde voertuig	
Waardevermindering op oorblywende voertuie	**132 720**

2.1.4

Wins/Verlies op voertuig op 1 September 2025 ingeruil	
BEWERKINGS	**ANTWOORD**

LET WEL: Relevante bedrae hierbo bereken, moet na VRAAG 2.2 in die Staat van Omvattende Inkomste oorgedra word.

2.2 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025

Verkope	
Koste van verkope	**(4 780 900)**
Bruto wins Ander	
inkomste	
Diensfooi-inkomste	**1 757 700**
Bruto bedryfsinkomste	
Bedryfsuitgawes	
Ouditfooie	**79 000**
Diverse bedryfsuitgawes	**119 900**
Oninbare skulde	**24 780**
Bedryfswins	
Rente-inkomste	
Wins voor rente-uitgawes	
Rente-uitgawes	**(149 400)**
Netto wins voor belasting	
Inkomstebelasting	
Netto wins na belasting	**992 160**

SESSIE 2 – 14 MAART 2025

VRAAG 3

3.1 Staat van Omvattende Inkomste vir die jaar geëindig 28 Februarie 2025

Verkope	**21 017 200**
Koste van verkope	
Bruto wins	
Ander inkomste	
Oninbare skulde ingevorder	
Diverse inkomste	
Bruto bedryfsinkomste	**12 254 100**
Bedryfsuitgawes	
Salarisse en lone	
Waardevermindering	
Diverse uitgawes	
Bedryfswins	**4 150 300**
Rente-inkomste	
Wins voor rente-uitgawes	
Rente-uitgawes	
Netto wins voor belasting	**3 737 250**
Inkomstebelasting	**(1 152 000)**
Netto wins na belasting	**2 585 250**

3.2 Staat van Finansiële Posisie soos op 28 Februarie 2025

BATES	
NIE-BEDRYFSBATES	
Vaste bates	
Beleggings: Vaste deposito	
BEDRYFSBATES	
TOTALE BATES	
EKWITEIT EN LASTE	
GEWONE AANDEELHOUERSBELANG	
Gewone aandelekapitaal	**20 000 000**
NIE-BEDRYFSLASTE	**4 512 550**
Lening	**4 512 550**
BEDRYFSLASTE	
Handel en ander betaalbare bedrae	
Korttermyn lening	**420 000**
TOTALE EKWITEIT EN LASTE	

AKTIWITEIT 4

4.1.1 **% Bedryfsuitgawes op Verkope**

BEWERKINGS	ANTWOORD

4.1.2 **% Bruto wins op Koste van verkope**

BEWERKINGS	ANTWOORD

4.2.1 **% Netto wins na belasting op Verkope**

BEWERKINGS	ANTWOORD

4.2.2 **% Bruto wins op verkope**

BEWERKINGS	ANTWOORD

4.3.1

Bereken die winsopslag % vir die jaar

4.3.2

% Netto wins na belasting op Verkope

KLASKAMERAKTIWITEITE

ONDERWERP: MAATSKAPPYE: NUWE TRANSAKSIES, GEWONE AANDELE KAPITAAL EN BEHOUE INKOMSTE NOTAS

KONSEPTE

1.		6.
2.		7.
3.		8.
4.		9.
5.		10.

MAATSKAPPYE: NUWE TRANSAKSIES

AKTIWITEIT 1: UITREIK VAN AANDELE

1.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL							

1.2

REKENING GEDEBITEER	**REKENING GEKREDITEER**	**BATES**	**EIENAARSBELANG**	**LASTE**

1.3

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		

1.4 **a) Gemiddelde aandeleprys**

b) Netto batewaarde

AKTIWITEIT 2: TERUGKOOP VAN AANDELE

2.1 **GEWONE AANDELEKAPITAAL**

BEHOUE INKOMSTE

2.2

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE

2.3

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	
Gewone aandele dividende:	
Interim dividende	
Finale dividende	
Saldo aan die einde van die jaar	

2.4

2.5 **a) Gemiddelde aandeleprys**

b) Netto batewaarde

MAATSKAPPYE: NUWE TRANSAKSIES

AKTIWITEIT 3: DIVIDENDE PER AANDEEL

3.1 **GEWONE AANDELE DIVIDENDE**

AANDEELHOUERS VIR DIVIDENDE

3.2

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE

3.3

3.4

MAATSKAPPYE: NUWE TRANSAKSIES

AKTIWITEIT 4: INKOMSTEBELASTING

4.1

SAID: INKOMSTEBELASTING

INKOMSTEBELASTING

4.2

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE

4.3

4.4

MAATSKAPPYE: NUWE TRANSAKSIES

AKTIWITEIT 5: INKOMSTEBELASTING

5.1

SAID: INKOMSTEBELASTING

INKOMSTEBELASTING

5.2

REKENING GEDEBITEER	REKENING GEKREDITEER	BATES	EIENAARSBELANG	LASTE

5.3

5.4

MAATSKAPPYE: GEWONE AANDELEKAPITAAL EN BEHOUE INKOMSTE NOTAS

AKTIWITEIT 6

6.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		
	Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar	
	Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen _____	
	Gewone aandele teruggekoop teen _____	
	Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar	

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	
Gewone aandele dividende:	
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE OP	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	

AKTIWITEIT 7

7.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		
	Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar	
	Gewone aandele teruggekoop teen _____	
	Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen _____	
1 480 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	**8 816 000**

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	**376 600**
Gewone aandele dividende:	
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE OP	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	

AKTIWITEIT 8

8.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		
	Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar	
	Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen _____	
	Gewone aandele teruggekoop teen _____	
	Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar	**5 418 000**

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	**1 221 000**
Netto wins na belasting vir die jaar	
Terugkoop van aandele	
Gewone aandele dividende:	
Interim dividende	
Finale dividende	
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE OP	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	
Gewone aandele kapitaal	
Behoue inkomste	

AKTIWITEIT 9

9.1

GEWONE AANDELEKAPITAAL		
Gemagtigde aandelekapitaal		
Uitgereikte aandelekapitaal		
3 000 000	**Gewone aandele in uitreik aan die begin van die jaar**	
	Gewone aandele uitgereik gedurende die jaar teen _____	
	Gewone aandele teruggekoop teen _____	
3 800 000	**Gewone aandele in uitreik aan die einde van die jaar**	**24 510 000**

BEHOUE INKOMSTE	
Behoue inkomste aan die begin van die jaar	**1 370 000**
Netto wins na belasting vir die jaar	**3 250 000**
Gewone aandele dividende:	
Interim dividende	**1 200 000**
Behoue inkomste aan die einde van die jaar	

9.2

STAAT VAN FINANSIELE POSISIE OP	
EKWITEIT EN LASTE	
Aandeelhouersbelang	

AKTIWITEIT 10

GLOBAL TRADING BPK

Berekening van die korrekte netto wins na belasting.			
Verkeerde netto wins			
i.			
ii.			
iii.			
iv.			
v.			
vi.			
vii.			
viii.			
Korrekte netto wins voor belasting			
Inkomstebelasting			
Netto wins na belasting			